

Znaczenie święta Nawaratri

Dyskurs Bhagawana Śri Sathya Sai Baby wygłoszony 27 września 1992 r.
w Prasanthi Nilajam w pierwszy dzień święta Daśary

Nawaratri znaczy dziewięć nocy. Z nocą związana jest ciemność. Czym jest ta ciemność? Jest to ciemność niewiedzy. Celem obchodów święta Nawaratri jest umożliwienie człowiekowi pozbycia się dziewięciu rodzajów ciemności, które nim rządzą. Natomiast kiedy zwracamy się do Dewi (żeńskiej formy Boga), święto to oznacza połączenie form Durgi, Lakszmi i Saraswati. Te boginie łącznie reprezentują śakti, energię, która tworzy wszystkie zjawiska prakriti (natury). Natura jest energią, a kieruje nią Pan.

Prakriti (natura) zbudowana jest z trzech gun, czyli jakości – sattwy (dobroci, harmonii), radżasu (pasji, namiętności, aktywności) i tamasu (bezwolności, inercji, ciemności). Saraswati reprezentuje gunę sattwy, Lakszmi – gunę radżasu, a Parwati (Durga) – tamas. Ponieważ natura składa się z tych trzech gun, więc aby nad nią zapanować, człowiek składa hołd Durdze, Lakszmi i Saraswati. W istocie nie są to boginie, a boskie personifikacje tych trzech jakości.

Rola natury w procesie stworzenia

Aby uzyskać łaskę Pana, człowiek musi najpierw oddać hołd prakriti. Z jednej strony – musicie włożyć własny, ludzki wysiłek, a z drugiej – musicie zdobyć łaskę Boga. Prakriti i Paramatma (Najwyższa Jazń) są niczym biegun ujemny i dodatni w elektryczności. Niezależnie jak bardzo potężny jest Pan (jako biegun dodatni), stworzenie nie może zaistnieć bez prakriti (reprezentującej biegun ujemny). Podstawą stworzenia jest prakriti. Na przykład, możecie posiadać wysokiej jakości nasiona, jednak jeśli nie zasiejecie ich w ziemi, nie będziecie mogli zebrać plonu. Rola natury w procesie stwórczym jest podobna.

Kiedy człowiek zapomina o Bogu i pragnie jedynie korzystać z dóbr natury, staje się ostatecznie demonem, jak Rawana, który spowodował własną zagładę. Aby zapewnić sobie łaskę Boga, należy posiadać czystość serca, czystość w mowie i czystość w działaniu. Taka potrójna czystość opisywana jest w języku Wed jako tripurasundari [piękno (sundari) trzech (tri) miast (pura)]. Lakszmi będąca ucieleśnieniem wszelkiego powodzenia reprezentuje serce. Usta reprezentuje Saraswati, a krija suddhi (czystość czynów) przedstawia Durga. Obchodzenie święta Nawaratri i dopełnianie wszystkich ceremonii z nim związanych służy usunięciu ciemności, która ogarnia człowieka, a środkiem do tego jest pielęgnowanie potrójnej czystości myśli, słów i czynów.

Ciało ludzkie wyłoniło się z natury. Natura posiada dwie formy: apara prakriti i para prakriti. Apara prakriti zawiera aszta ajszwarię (osiem form bogactwa) oraz kamę, krodhę, mochę, lobhę, madę, matsarię (pragnienie, gniew, chciwość, złudzenie, pychę, zawiść) i trzy zdolności umysłowe człowieka: manas, czittę i ahamkarę (umysł, pamięć i ego). Para prakriti (wyższa natura) reprezentuje świadomość w człowieku. Pozbawiony prany (siły życiowej) i czajtjanji (świadomości) człowiek jest tylko zwłokami. Prawdziwe człowieczeństwo polega na panowaniu nad pięcioma żywiołami, które

stanowią apara prakriti (niższą naturę) i zanurzeniu się w wyższej naturze reprezentowanej przez siłę życia i świadomość.

Utrzymuj stałość umysłu podczas nabożeństwa

Nawaratri zostało podzielone na trzy części: pierwsze trzy dni poświęcone są na wielbienie Durgi, przez następne trzy dni wielbi się Lakszmi, a przez ostatnie trzy dni – Saraswati. Wszystkie hinduskie święta mają duchowy cel. Na nieszczęście, obecnie te uroczystości sprowadzają się do zewnętrznych rytuałów bez zrozumienia ich wewnętrznego znaczenia. Wszelkim formom wielbienia powinna towarzyszyć stałość umysłu i stabilność ciała. Tylko wtedy możliwa jest koncentracja. Obecnie ludzie nie są w stanie utrzymać nieruchomego ciała i umysłu.

(Swami opowiedział o przyjściu na świat Śirdi Sai Baby i przedstawił zdarzenia z jego wczesnych lat życia. Tę część dyskursu Swamiego publikujemy osobno w następnym rozdziale. Pod koniec dyskursu Swami powrócił do głównego wątku, tj. wewnętrznego znaczenia święta Daśara).

Podstawowym znaczeniem Dewi Nawaratri jest adoracja prakriti (natury). Dewi oznacza Bhudewi (Matkę Ziemię). Wszystko, co jest potrzebne do życia, znajdziemy na ziemi. Kosmonauci podróżujący na księżyc muszą zabierać ze sobą z ziemi tlen, wodę i jedzenie. Tych składników nie znajdziemy na księżycu.

Wielbienie natury

Studenci! Rozwój nowoczesnych technologii spowodował takie zanieczyszczenie atmosfery dwutlenkiem węgla, że zagraża on życiu na ziemi. Ten smog spowodował już powstanie dziury w warstwie ozonowej otaczającej naszą planetę. Warstwa ozonowa stanowi ochronę przed szkodliwym promieniowaniem słońca. Kiedy będzie ona zanikać, wpływ promieni słonecznych może okazać się katastrofalny. Obecnie ludzie we wszystkich krajach niepokoją się tym zagrożeniem. Wszystko, co należy zrobić, aby odwrócić to niebezpieczeństwo, to zmniejszyć zanieczyszczenie atmosfery spowodowane przez samochody i fabryki. Należy powstrzymać niekontrolowany rozwój przemysłu. Rozwój ma służyć wspólnym interesom, powinien mieć na celu dobrobyt wszystkich.

Świętowanie Nawaratri jest okazją do oddania czci naturze i do zastanowienia się, w jaki sposób właściwie używać darów natury, aby służyły jak najlepiej całej ludzkości. Takie zasoby jak woda, powietrze, energia i surowce mineralne powinny być wykorzystywane we właściwy sposób, bez marnotrawienia i nadużywania. Niezbędna jest oszczędność w korzystaniu z wszelkich zasobów naturalnych. Zanieczyszczenie powietrza powoduje wiele złych skutków. Wewnętrzne znaczenie takich obrzędów jak nagarasankirtan lub bhadžan polega na napełnieniu atmosfery świętymi wibracjami i wzniosłymi myślami.

Potęga mantry

Obecnie wiemy, że audycje radiowe i telewizyjne transmitowane są na cały świat przez fale elektromagnetyczne. Czyż zatem Kriszna nie mógł w podobny sposób pojawiać się jednocześnie w wielu domach pasterek? Skoro jantra (maszyna) może wywołać taki efekt, jakże bardziej potężna

musi być mantra? Moc boskiego imienia i boskiej formy przenika wszystko. Fale elektromagnetyczne w atmosferze mogą przechować dźwięki i obrazy na wieki.

Kiedy Swami przebywał ostatnio w Hajdarabadzie, transmisję z jego pobytu można było zobaczyć w telewizji w różnych częściach kraju. Jeśli techniczne urządzenie umożliwia takie rzeczy, czyż nie jest tak, że wiele więcej może działać boska moc mantr? Niezbędne jest tylko dostrojenie własnej energii do Ducha, dokładnie tak, jak nastrojenie radia czy telewizora jest konieczne do odbioru audycji. Wasze serce to odbiornik radiowy. Koncentracja jest przyrządem do strojenia. Kiedy odpowiednio nastroicie serce, będziecie mogli doświadczyć Boga. Wymaga to silnej, niezachwianej koncentracji.

Niech inauguracja obchodów święta Nawaratri będzie dla was okazją do złożenia hołdu naturze i do postanowienia, że wszystkich zasobów naturalnych będziecie używać w sposób uświęcony.

Tłum. Jacek Rzeźnikowski,
red. Bogusław Posmyk

Źródło: <http://www.sssbpt.info/ssspeaks/volume25/sss25-30.pdf>